

Komisja przyjmuje pakiet rozszerzeniowy 2024

Komisja Europejska przyjęła coroczny pakiet rozszerzeniowy, zawierający szczegółową ocenę sytuacji oraz postępów poczynionych przez Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Kosowo, Czarnogórę, Macedonię Północną, Serbię, Gruzję, Republikę Mołdawii, Ukrainę i Turcję na ich drodze do przystąpienia do Unii Europejskiej. Ocenom towarzyszą zalecenia i wytyczne dotyczące priorytetowych reform.

Rozszerzenie jest historyczną szansą zarówno dla krajów przystępujących, jak i dla obecnych państw członkowskich oraz całej UE. Większa i silniejsza Unia przyniesie znaczące korzyści społeczno-gospodarcze, polityczne i w zakresie bezpieczeństwa.

Przewodnicząca Komisji Europejskiej **Ursula von der Leyen** oznajmiła: *Napięta sytuacja geopolityczna sprawia, że dokończenie procesu zjednoczenia naszego kontynentu w oparciu o te same wartości – demokrację i praworządność – jest ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. W ostatnich latach poczyniliśmy już ogromne postępy w kierunku integracji nowych państw członkowskich. Rozszerzenie Unii pozostanie jednym z najważniejszych celów nowej Komisji.*

Proces rozszerzenia nadal uzależniony jest od osiągnięć każdego z partnerów i od jego obiektywnych postępów. Wiąże się to z koniecznością zdecydowanego i trwałego wdrożenia reform we wszystkich obszarach objętych unijnym prawem i zwrócenia szczególnej uwagi na kwestie podstawowe w procesie rozszerzenia. Fundamentami polityki rozszerzenia UE będą w dalszym ciągu demokracja, praworządność i podstawowe wartości. Członkostwo w UE pozostaje wyborem strategicznym.

Proces rozszerzenia nabrał szybszego tempa w latach 2023 i 2024. 15 października 2024 r. otwarto klaster dotyczący kwestii podstawowych w negocjacjach z Albanią. Na pierwszych konferencjach międzyrządowych w czerwcu 2024 r. rozpoczęto negocjacje akcesyjne z Ukrainą i Mołdawią. Dzięki spełnieniu kryteriów pośrednich ustanowionych dla rozdziałów dotyczących praworządności Czarnogóra znalazła się na drodze prowadzącej do tymczasowego zamknięcia kolejnych rozdziałów negocjacyjnych. W marcu 2024 r. Rada Europejska podjęła decyzję o rozpoczęciu negocjacji w sprawie przystąpienia Bośni i Hercegowiny do UE. Pod koniec 2023 r. w Albanii i Macedonii Północnej zakończono przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym (*screening*).

W czerwcu 2024 r. na konferencji międzyrządowej potwierdzono, że **Czarnogóra** zasadniczo spełniła kryteria pośrednie ustanowione dla rozdziałów 23 i 24 dotyczących praworządności, co umożliwi tymczasowe zamknięcie kolejnych rozdziałów po spełnieniu odnośnych warunków. Konieczne są dalsze postępy w obszarze praworządności i sądownictwa.

Ocena Komisji nie zmieniła się w przypadku **Serbii**: spełniła ona kryteria otwarcia klastra 3 (Konkurencyjność i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu). Oczekuje się, że w nadchodzącym roku Serbia przyspieszy prace nad wdrażaniem reform związanych z przystąpieniem do UE we wszystkich dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów pośrednich dotyczących praworządności. Oczekuje się też, że kraj ten zapewni prawdziwie sprzyjające otoczenie dla społeczeństwa obywatelskiego i mediów, podejmując wiarygodne wysiłki na rzecz wyeliminowania dezinformacji i zagranicznych manipulacji informacjami.

Jeśli chodzi o **Albanię**, Komisja z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie negocjacji w sprawie klastra dotyczącego kwestii podstawowych podczas drugiej konferencji międzyrządowej, która odbyła się 15 października 2024 r. Kluczowe znaczenie dla władz ma dalsze przyspieszenie tempa reform ukierunkowanych na przystąpienie do UE. Dotyczy to w szczególności reform w zakresie praworządności, utrwalania dobrych wyników w zakresie egzekwowania prawa, skutecznego zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej oraz zapewniania praw podstawowych, takich jak wolność mediów, prawa własności i prawa mniejszości.

Z kolei **Macedonia Północna** musi nadal realizować reformy związane z kandydowaniem do członkostwa w UE, zwłaszcza jeżeli chodzi o klaster odnoszący się do kwestii podstawowych, takich jak sądownictwo oraz walka z korupcją i przestępczością zorganizowaną. Należy zwiększyć zaufanie do systemu wymiaru sprawiedliwości. W grudniu 2023 r. zakończono *screening* pod kątem wszystkich sześciu klastrów dorobku prawnego UE.

Bośnia i Hercegowina osiągnęła wymierne rezultaty, m.in. w zakresie zarządzania migracją, pełnego dostosowania się do wspólnej i zagranicznej polityki bezpieczeństwa UE, a także poprzez przyjęcie przepisów dotyczących uczciwości sędziów, przeciwdziałania praniu pieniędzy i konfliktom interesów. W marcu 2024 r. Rada Europejska podjęła decyzję o rozpoczęciu negocjacji w sprawie przystąpienia Bośni i Hercegowiny do UE. Komisja przygotowuje ramy negocjacyjne, które będzie mogła przyjąć Rada, gdy tylko zostaną podjęte wszystkie kroki wskazane w zaleceniu Komisji z października 2022 r.

Kosowo złożyło wniosek o członkostwo w UE w grudniu 2022 r. Komisja jest gotowa przygotować opinię w sprawie tego wniosku, gdy tylko zwróci się o to Rada. Odnotowano postępy w walce z przestępczością zorganizowaną i poprawiło się otoczenie biznesowe. 1 stycznia 2024 r. weszła w życie liberalizacja wizowa w odniesieniu do Kosowa. Kraj ten musi bardziej zdecydowanie dążyć do wzmocnienia praworządności i administracji publicznej oraz do ochrony wolności słowa.

Rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z **Ukrainą** było wyrazem uznania dla determinacji Ukrainy we wdrażaniu reform przybliżających ją do przystąpienia do UE. W czerwcu 2024 r. odbyła się pierwsza konferencja międzyrządowa. W jej następstwie rozpoczęto analizę dostosowania do unijnego dorobku prawnego (*screening*), która przebiega sprawnie. Jeżeli Ukraina spełni wszystkie warunki, Komisja oczekuje jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji w sprawie kłastrów – poczynając od kwestii podstawowych – już w 2025 r.

Rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych było wyrazem uznania dla determinacji **Mołdawii** we wdrażaniu reform przybliżających ją do przystąpienia do UE pomimo nieustannej ingerencji ze strony Rosji i skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. W czerwcu 2024 r. odbyła się pierwsza konferencja międzyrządowa. W jej następstwie rozpoczęto analizę dostosowania do unijnego dorobku prawnego (*screening*), która przebiega sprawnie. Jeżeli Mołdawia spełni wszystkie warunki, Komisja oczekuje jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji w sprawie kłastrów – poczynając od kwestii podstawowych – już w 2025 r.

Mimo że w grudniu 2023 r. Rada Europejska przyznała **Gruzji** status kraju kandydującego, to proces przystąpienia do UE został w międzyczasie *de facto* wstrzymany ze względu na kierunek działań podejmowanych przez rząd Gruzji od wiosny 2024 r. 26 października 2024 r. obywatele Gruzji zagłosowali w wyborach parlamentarnych. We wstępnych ustaleniach wspólnej międzynarodowej misji obserwacji wyborów pod przewodnictwem Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE wskazano kilka niedociągnięć w procesie wyborczym, który przebiegał w napiętej atmosferze i w warunkach znaczącej polaryzacji społeczeństwa. Zgłoszone uchybienia dotyczą m. in. niedawnych zmian w przepisach regulujących proces wyborczy, częstych naruszeń tajemnicy głosowania, niespójności proceduralnych, zastraszania wyborców i wywierania na nich presji, co negatywnie wpłynęło na zaufanie publiczne do całego procesu. Te wstępne ustalenia potwierdzają konieczność kompleksowej reformy ordynacji wyborczej, na co zwracano uwagę już w poprzednich kluczowych zaleceniach.

Turcja jest krajem kandydującym, a także jednym z najważniejszych partnerów Unii Europejskiej. Zgodnie z decyzją Rady negocjacje akcesyjne z Turcją są jednak wstrzymane od 2018 r. Nadal istnieją poważne zastrzeżenia dotyczące praw podstawowych i praworządności, w tym niezawisłości sędziów. Dialog na temat praworządności i praw podstawowych pozostaje integralną częścią stosunków UE-Turcja. Po wydaniu strategicznych wytycznych Rady Europejskiej z kwietnia 2024 r. nastąpiło stopniowe ożywienie w stosunkach z Turcją i podjęto konkretne kroki w celu wznowienia konstruktywnej wymiany poglądów na temat kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Kolejne kroki

Rada rozpatrzy dzisiejsze zalecenia Komisji i podejmie decyzje w sprawie dalszych działań w procesie rozszerzenia.

Kontekst

Rozszerzenie UE przyniesie daleko idące korzyści społeczno-gospodarcze jej obecnym i przyszłym członkom. Wzrost liczby konsumentów na jednolitym rynku zapewni przedsiębiorstwom duże możliwości ekspansji i swobodnego handlu. Aby umożliwić trwały wzrost gospodarczy w perspektywie średnioterminowej i osiągnąć postęp w wypełnianiu **gospodarczych kryteriów członkostwa w UE**, kraje objęte procesem rozszerzenia muszą przyspieszyć reformy strukturalne. Jednym z kryteriów jest zapewnienie funkcjonowania gospodarki rynkowej i wykazanie zdolności do sprostania presji konkurencyjnej i siłom rynkowym w Unii Europejskiej. Polityka gospodarcza powinna również wspierać ambitne cele transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Nowe narzędzia i instrumenty pobudzają wzrost społeczno-gospodarczy w naszych krajach partnerskich. Z uwagi na przyspieszenie tempa procesu akcesyjnego UE zwraca uwagę na korzyści płynące z dostępu do jednolitego rynku i zapewnia większą pomoc finansową, aby umożliwić naszym partnerom **stopniową integrację** i umocnienie ich pozycji w UE. Wsparcie dla reform, ukierunkowanych na wymiar sprawiedliwości i praworządność, zapewniają realizowane skutecznie plany gospodarczo-inwestycyjne, ale również plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich (a w ramach tego planu – Instrument Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego o wartości 6 mld euro) oraz Instrument na rzecz Ukrainy o wartości 50 mld euro. 10 października 2024 r. Komisja przedstawiła analogiczny plan wzrostu gospodarczego dla Mołdawii, również obejmujący Instrument Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego o wartości 1,8 mld euro, za pomocą którego Komisja chce wesprzeć reformy społeczno-gospodarcze i pobudzić inwestycje w tym kraju.

Dodatkowe informacje

[Komunikat z 2024 r.](#) w sprawie polityki rozszerzenia UE

[Wystąpienie na konferencji prasowej wysokiego przedstawiciela i wiceprzewodniczącego Komisji Josepa Borrella oraz komisarza Olivéra Várhelyiego](#)

[Zestawienie informacji na temat procesu przystąpienia do UE](#)

Szczegółowe ustalenia i zalecenia dla poszczególnych krajów:

Albania: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Bośnia i Hercegowina: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Kosowo: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Czarnogóra: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Macedonia Północna: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Serbia: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Turcja: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Ukraina: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Mołdawia: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)

Gruzja: [Sprawozdanie](#); [Zestawienie informacji na temat kraju](#)